

a mezőgazdaság kapcsán üzött bérhizlalás adómentes, mert az 1921. évi XXXIX. t.-c. III. fejezete kifejezetten mentesíti az őstermelést az általános forgalmi adó alól s ennél fogva panaszos cég által a mezőgazdaság kapcsán a mezőgazdaság részére szükséges trágyaszolgáltatás végett folytatott bérhizlalás is, mint az őstermelés egyik mellékhaszonvétele, mentes az adó alól.

A panaszt alaposnak kellett elismerni az alábbi okokból:

A ténymegállapítási jegyzőkönyv szerint nem vitás, hogy panaszos cég a bérhizlalást mezőgazdasága kapcsán üzi és a megállapítás is elismeri azt, hogy panaszos cégnek bérhizlalási tevékenysége anynyiban van összefüggésben a cég alapfoglalkozásával, az őstermeléssel, hogy esetleg a felesleges takarmányt használja fel bérhizlalás céljára, de viszont olyan megállapítást az ellenőrző vizsgálat nem eszközölt, hogy panaszos cég a bérhizlalás céljára a szükséges cikkeket vásárlás útján szerezte volna be, a panaszos cég által folytatott bérhizlalás tehát a mezőgazdasággal kapcsolatban üzött állathizlalásnak minősül, amely az 1921. évi 130.000. P. M. sz. rendelet 9. §-ának 4. bekezdése alapján általános forgalmi adó alá nem vonható, s ekként a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

A bevetett mag értéke és a föld megművelésére fordított költség az ingatlan vételárának alapjához hozzászámítandó. (Közigazgatási Bíróság 14.560/1928. P. szám.) Helyesen minősített az adásvétel tárgya ingatlan vételárhoz tartozónak a bevetett mag értéke és a föld megművelésére fordított költség. Az a körülmény, hogy a szerződésben a vetési munkálatok költsége ingó vételárnak lett feltüntetve, a magánjognak megfelelő helyes minősítés alkalmazására nem lehet befolyással.

Alapítandó részvénytársaság részére történt ingatlanvásárlás esetén az adásvételi illeték csak egyszer követelhető, ha a megalakult részvénytársaság a vételt a maga nevében kötöttnek elismerte. (Közigazgatási Bíróság 6942/1931. P. szám) T. Zs. a korábbi szerződés szerint az ingatlant kifejezetten az általa alapítandó részvénytársaság részére vásárolta meg, az eladó Szövetség pedig az alakulandó részvénytársaságnak adta el.

Az a körülmény, hogy e szerződésnek a létrejötte idejében a részvénytársaság még nem alakult meg, nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy a részvénytársaság részére ingatlan vásároltassék. Az állandóan követett polgári bírósági gyakorlat szerint ugyanis a részvénytársaság javára és terhére annak megalakulása előtt is köthetők ügyletek, amelyeknek érvénye azonban a részvénytársaság joghatályos létrejötte, valamint azoknak a részvénytársaság részéről saját ügyleteiként akár kifejezetten, akár concludens tények által történt elfogadásáig függőben van (Kúria: 1203—1898. és 53—1900. sz.) s a részvénytársaság nevében eljáró felek kötelezettsége csak akkor áll be, ha ezek a feltételek (megalakulás, jóváhagyás) nem teljesülnek.

Mint hogy ezek szerint T. Zs. panaszos az ingatlant az általa alapítandó részvénytársaság részére vette meg, s mert az ismertetett polgári bírósági joggyakorlat értelmében a még meg nem alakult részvénytársaság nevében is lehet érvényesen ingatlant vásárolni, a bíróság megállapítja, hogy az adásvételi illetékezésénél az 1920: XXXIV. t.-c. 110. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint kell eljárni. A most felhívott törvényhely értelmében: „ha valaki világos vagy hallgatólagos megbízás nélkül köt más nevében vagyon-átruházási illeték alá eső jogügyletet, az ügylet után járó illetéket ő tartozik megfizetni, ha csak az, akinek nevében eljár, az ügyletnek nyíltan vagy hallgatólag utóbb jóváhagyását nem adta, vagy az az ügyletből hasznot nem húzott”.

Az eladó Szövetség és a megalakult részvénytársaság között 1928. május 11-én létrejött adásvételi szerződés 1. pontjában a „szerződő felek előrebocsátják, hogy a jelen szerződésben foglalt adásvételre nézve egymással még 1927. szeptember 2-án ideiglenes szerződést kötöttek.” Nem lehet tehát kétség aziránt, hogy a részvénytársaság a T. Zs. alapító által kötött adásvételi ügyletet a maga nevében kötöttnek ismerte el. Ennélfogva nem foghat helyet a kir. pénzügyigazgatóság a panasszal megtámadott másodfokú határozatában kifejtett az az álláspontja, amely szerint két különálló adásvételi jogügylet jött létre, melyek után az illeték külön-külön fizetendő.

Ezekre való tekintettel meg kellett állapítani, hogy a T. Zs. által kötött jogügylet azonos az általa alapított részvénytársaság és az elől említett Szövetség között létrejött adásvételi szerződésben foglalt jogügylettel, ennélfogva csak egy adásvétel jött létre, s így a vételi illeték csak egy jogügylet után követelhető. T. Zs. panaszost tehát az illetékfizetési kötelezettség alól felmenteni, az utóbbi szerződés alapján követelt illetéket pedig — minthogy azt a vevő részvénytársaság a lemérsékelt bírsággal együtt már az 1928. évi Vszfk. 1721. tételszám alatt befizette, — mint ismételt előírást törölni kellett.

A panaszíraton lerótt illeték visszatérítésére az 1920: XXIV. t.-c. 26. §. (2) bekezdése alapján támasztott igényt azonban a bíróság teljesíthetőnek nem találta, mert az illeték jogosságát tételes törvénnyel nem szabályozott jogkérdés téves magyarázatával állapították meg az alsófokú pénzügyi hatóságok, ez a körülmény pedig egymagában a panasz illetékének visszatérítésére kellő jogalapot nem nyújt.